

• door Kees Fieggen

LEVEN UIT OVERWINNING

Een studie in Romeinen 8

IN HET VORIGE NUMMER SCHREEF IK ZOWEL OVER ROMEINEN 7 (MET DE DONKERE TONEN VAN HET IK, ELLENDIG MENS) ALS OVER EEN BOEK MET DE TITEL 'BESTEMD VOOR OVERWINNING'. ACHTER DIE TITEL HAD IK EEN VRAAGTEKEN GEZET EN DAT HEEFT SOMMIGEN WELLICHT VERBAASD: GELOOFT HIJ DAN NIET IN OVERWINNING? DEZE STUDIE OVER ROMEINEN 8 GEEFT HET ANTWOORD: OVERWINNING HOORT BIJ HET CHRISTENLEVEN, AL IS DAT NU NOG ANDERS DAN IN DE TOEKOMST. WAT WE NOG NIET DOEN, IS REGEREN (DE ENGELSE TITEL VAN DAT BOEK IS DESTINED TO REIGN)! ROMEINEN 8 LAAT ZIEN HOE WE EEN OVERWINNINGSLEVEN KUNNEN LEIDEN EN WAAROM WE TOCH VERLANGEN NAAR DE TOEKOMST - EN NU SOMS NOG ZUCHTEN. DE OUDE WET TREKT ME NAAR BENEDEN, HET WORDT TIJD VOOR EEN NIEUWE WET!

Geen veroordeling

Het eerste deel van H 8 gaat over een nieuwe wet die de andere wet (die van 7:23) op kan heffen, vertelt ons waar de nederlaag vandaan komt (diagnose) en hoe de overwinning kan worden bereikt (remedie). Bovendien brengt het ons in een heel nauwe verbinding met God: als Vader.

Het eerste vers lijkt een onlogisch vervolg van H 7. Maar dat wordt anders als we beter lezen. We zijn gestorven in Hem (zelfs *met* Hem gekruisigd - H 6) en daardoor buiten het bereik van de wet gekomen, om een nieuwe Man toe te behoren (7:4). Veroordeling is daarom voor ons niet meer aan de orde: we zijn *in Christus Jezus*. Dit is van onschatbare waarde: *er is geen veroordeling voor mij!* Jezus zelf had al gezegd dat wie gelooft niet in het oordeel komt, omdat hij vanuit de dood overgegaan is in het leven (Joh.5:24). We hoeven nergens meer bang voor te zijn, er is geen veroordeling omdat Hij al onder het oordeel is geweest. Dus slaak eerst maar eens een diepe zucht van verlichting!

De wet van de Geest van het leven

Prachtig, ik ben verlost. Maar hoe kom ik van dat gevoel van mislukking af? De wet van de zonde is in Romeinen 7 overwinnaar over de wet van mijn denken. Het lijkt net als vlak voor de eerste succesvolle vlucht van de gebroeders Wright: de wet van de zwaartekracht versloeg telkens hun bedenksels. Om de zwaartekracht te overwinnen moet je van een andere wet gebruik maken: hoe krijgen mijn vleugels “lift”? Hetzelfde zien we bij de geestelijke wetten. De wet van mijn denken is niet sterk genoeg om de wet van de zonde te overwinnen: je kunt jezelf niet de lucht indenken - net zoals de baron van Münchhausen zichzelf niet aan zijn haren met paard en al uit het moeras kon trekken. Er is letterlijk hulp van boven nodig, van een nieuwe wet: de wet van de Geest van het leven.

Het is als met een baksteen: die kan niet drijven, maar als ik de steen vasthoud wel! Zo kan ik de wet van de zonde (die me naar beneden trekt) overwinnen doordat God mij vasthoudt en de kracht van de Opstanding in mijn leven werkt. Ik moet leren volgens een heel nieuw principe te leven. Een auto heeft grip op de weg (maakt gebruik van de zwaartekracht), een vliegtuig wordt gedragen door de lucht (maakt gebruik van een andere wet) - en moet dus anders gebouwd zijn.

Het probleem van het vlees

Wat we lezen in 8:3-8 is zowel ontvullend (zelfs versterkend) als bemoedigend. In H 7 zagen we al dat *in mijn vlees zonde woont* en dat we niet in staat zijn het goede te doen. Hier gaan we een slag dieper. De wet is *krachteloos* omdat het gebruik moet maken van onze natuurlijke mogelijkheden - en we zijn verkocht onder de zonde. De kern hiervan is de *opstand tegen God* en wat Hij vraagt. Dat zien we terug in 8:7+8, en het kost ons heel wat van onze trots om dat te erkennen. Zolang we in het vlees wandelen, kunnen we het wel vergeten om echt Gods wil te doen: *we kunnen het niet omdat het vlees vijandig staat tegenover God*.

Bij de bekering is veelal sprake van zonden-besef (ik heb verkeerde dingen *gedaan*). Als het goed is, wordt dat gevolgd door zonde-besef (inderdaad: enkelvoud - ik *ben* verkeerd). Een stap verder is het om de volle zwaarte hiervan te besef: ik ben een *vijand* van God - in mijn *hart*. Zolang dat ons niet helder voor ogen staat, blijven we in het zwoegen van H 7. Reïncarnatie is letterlijke onzin: het is opnieuw in het vlees komen - dat is wat Nicodemus in Joh.3 eerst begrijpt uit Jezus' woorden over wedergeboorte. Bekering is niet gewoon opnieuw beginnen: je moet *opnieuw geboren* worden,

Het vlees en zijn betekenissen

Vlees (“flesh”) betekent niet het vlees dat we eten (“meat”) maar het is ook niet hetzelfde als “lichaam” zonder meer. In 8:3 vinden we een bijzonder onderscheid: “het vlees van de zonde” tegenover “in het vlees” in het algemeen. Jezus is “in het vlees” gekomen (zie 1Joh.4): Hij was een echt mens van vlees en bloed. Maar Hij wandelde niet “naar het vlees”, d.w.z. dat Hij afhankelijk van God wandelde (zoals Joh.8:29 zegt: *Ik doe altijd wat Hem behaagt - wat de natuurlijke mens juist niet kan*). Er is dus een algemene betekenis die met het menszijn te maken heeft (in het vlees: we bezitten een lichamenlijk bestaan), en een bijzondere, *morele* (naar het vlees; het vlees van de zonde), die met het menszijn na de zondeval te maken heeft (het als God willen zijn, het zelf willen doen).

een *geestelijk* mens worden. Het is zoals Jezus tegen Nicodemus zei: *wat uit het vlees geboren is, is vlees; en wat uit de Geest geboren is, is geest* (Joh.3:6).

Het oordeel accepteren

De eerste stap op weg naar de overwinning is het accepteren van het oordeel over het vlees: ik kan het niet en wil het ook niet echt, want ik ben een vijand - ik bedenk de dingen

van de dood. Zo ben ik van nature. God heeft de zonde in het vlees veroordeeld door zijn Zoon te zenden. Hij werd een echt mens, maar Hij handelde volkomen geestelijk. Toch is Hij tot zonde gemaakt en zo kon de zonde in het vlees worden veroordeeld. Daarmee is een eind gekomen aan Adam, de eerste mens, en een eind aan alle pogingen in eigen kracht. God liet zijn oordeel daarover gaan, omdat het vlees vijandig is - zich niet onderwerpt - en de dood bedenkt.

Leven door de Geest

Als we Christus toebehoren, woont Hij door zijn Geest in ons. Het oude is dan (in principe) voorbijgegaan, het nieuwe is gekomen (zie 2Kor.5:17). In ons lichaam werkt dan nog wel de dood (vanwege de zonde), maar toch kunnen we overwinnaars zijn. Maar dat is een overwinning door overgave, een overwinning doordat een nieuwe wet in ons werkt. We kunnen leven door de Geest. We zijn niet alleen kinderen van God geworden (dat gebeurt door wedergeboorte), maar ook zonen¹ van God. Het zoonschap heeft met volwassenheid, met verantwoordelijkheid te maken. De Joden kennen de 'zoon (of dochter) van de Wet' en ook de Romeinen kenden het 'zoonschap': op een door de vader bepaalde leeftijd (vgl. Gal.4:2) werd je volwassen, kwam je in volle rechten. Voor zowel Joden als Romeinen was dat een feestelijke gebeurtenis: je was niet meer onmondig, geen kind meer maar zoon. Een zoon kan 'zelfstandig' handelen, maar voor een christen betekent dat niet 'onafhankelijk', maar geleid door de Geest - dan pas ben je echt een zoon. Een volwassen christen kan door de kracht van de Heilige Geest de wet van de zonde en de dood overwinnen; je hoeft er niet meer aan te gehoorzamen. En elke keer als jij je hulpeloos naar beneden getrokken voelt, roep je Abba, Vader. Het is net als bij Petrus die op het water liep: hij kon het echt, zolang hij maar naar Jezus keek. Toen hij begon te zinken, riep hij om hulp en greep de Heer zijn hand (Petrus was al te ver van de boot af om die nog vast te kunnen grijpen). Een christen leeft in vertrouwen op de Heer, leeft in een bijzondere relatie met God als zijn Vader, leeft als een 'zelfstandige' zoon.

De verwachting van het zoonschap

In H 7 was er de wanhoopskreet en in H 8 vinden we de overwinning: geen veroordeling en die nieuwe wet van de Geest van het leven die mij vrijmaakt van de wet van de zonde en de dood. We zijn zelfs erfgenamen, maar dat wordt pas zichtbaar als Hij terugkomt. Nu nog lijden we met Christus (want Hij leed ook) om later met Hem verheerlijkt te worden. Het is de moeite waard om vooruit te kijken: de toekomstige heerlijkheid heeft een veel groter gewicht dan al het lijden dat ons hier en nu kan overkomen (vgl. 2 Kor.4:17).

Ons lijden is niet uniek: ook de schepping lijdt en zucht zelfs, vanwege de zonde, de opstand van de mens. Daarom

ziet de hele schepping *reikhalzend* uit naar het moment dat wij als *zonen van God* openbaar zullen worden. Dat gebeurt als de Heer Jezus terugkomt (Kol.3:4). Het lijden (en de vruchteloosheid) van de schepping is ontstaan door onze opstand, maar onze openbaring als zonen luidt een nieuwe tijd in, want wij zullen *met Hem regeren*. Dat betekent *bevrijding*: niet langer hoeft de schepping onderworpen te zijn aan de vergankelijkheid (zoals wij nu ook) - al wordt dat pas helemaal waar als de nieuwe schepping aanbreekt.

De schepping zucht en wij soms ook. We kunnen vrede hebben, maar de omstandigheden zijn nog verre van ideaal. Ons lichaam is aan de vergankelijkheid onderworpen en dat is één reden voor lijden (ouderdom, ziekte en dood). De zonde woont nog in ons vlees: een tweede reden voor lijden. En er is (wellicht) vervolging omdat we Hem willen dienen: een derde reden voor lijden - en ook daar kan ons sterfelijke lichaam ons in de weg zitten.

Maar ook mijn lichaam zal verlost worden. We hebben al de *eerstelingen* van de Geest ontvangen en dat betekent (geestelijke) rijkdom en overwinning. Daarom mogen we uitzien naar een *volledige* en *overvloedige* oogst en een nieuw lichaam - zonder bril en krukken, zonder zorgen en ziekte, zonder worstelingen. Wat kunnen we daarnaar verlangen. Soms doet de Heer iets bijzonders (en is bijvoorbeeld ineens de zwarte kankervlek op het been verdwenen), altijd geeft Hij genade om het in alle omstandigheden vol te houden - zelfs als genezing uitblijft of ander lijden ons deel is.

Het zuchten van de Geest

Om te kunnen blijven volharden, is een leven van gebed nodig. Soms weten we niet eens wat we moeten vragen - voor onszelf en voor anderen. Dan treedt de Geest tussenbeide. Wij kunnen niet horen of begrijpen wat Hij dan zegt (onuitsprekelijke verzuchtingen), maar we kunnen daar troost in vinden. Hij komt onze *zwakheid te hulp*: ons lichaam is immers nog niet verlost. En als wij zuchten, doet Hij dat *ook*: er is geen betere manier om uit te drukken dat Hij werkelijk meevoelt. Ten derde *doorzoekt Hij de harten* en weet dus waar het ons ten diepste om gaat, welke nood er in ons hart leeft - ook als we dat zelf niet eens zouden kunnen formuleren. Ten vierde bidt Hij zeker *in overeenstemming met God* - bij ons kan dat nog wel eens anders zijn - en dat geeft een grote garantie op verhooring van dat gebed. En we worden *heiligen* genoemd - onafhankelijk van hoe we ons voelen.

¹ Helaas maakt zowel de SV als de HSV dat onderscheid niet, maar het is een wezenlijk onderscheid en er wordt ook een ander Grieks woord gebruikt.

Alles werkt mee

Paulus heeft nog meer troost in petto. Vs. 28 is een kerntekst, maar kan niet zonder de context. Wij *weten*, zegt een man die veel lijden heeft gekend (en aan wie dat bij zijn bekering ook is meegedeeld). Hun die *God liefhebben* kan ons doen twijfelen: is dat er bij mij wel echt? Denk dan aan wat Petrus zei: *U weet alle dingen, U weet dat ik U liefheb* (Joh.21:17). We zouden kunnen wanhopen als er stond: *naarmate* - maar dat staat er niet! Denk bij *alle dingen* aan de haren van je hoofd die geteld zijn en de musjes die gekend zijn - Hij weet alles ten goede te keren. Jozef is een prachtig voorbeeld: bij hem werkte alles mee ten goede (hoewel hij het ondertussen zwaar had!). En God heeft vóór de tijd al aan ons gedacht en zich voorgenomen om ons *in Christus Jezus* (Ef.1:4) te roepen.

Wie twijfelt aan het *meewerken ten goede*, moet naar de volgende verzen kijken. Het is altijd Gods bedoeling geweest om zijn Zoon de *eerstgeborene* te laten zijn: er moesten nog veel meer zonen volgen en die zouden allemaal zijn zoals Hij - uiteindelijk. Hij wist *wie* Hij zou roepen (van tevoren gekend) en ook *hoe* Hij hen zou *vormen*. De hier genoemde *voorbesteding* is een *positieve* en verbonden met Christus (zoals ook in Ef.1): Hij is het *doel* ervan. Alles is zeker - juist doordat God ons van tevoren kende als degenen die Hij zou roepen, rechtvaardigen en verheerlijken en ons van tevoren in onze bestemming verbonden heeft met Christus. Hij had ons van tevoren op het oog, ging als het ware van tevoren al een relatie met ons aan (voordat we het zelf wisten) - met een doel.

Kijk hoe de Here Jezus als mens op aarde heeft gewandeld en wat Hij heeft moeten doormaken: ook bij Hem heeft God alles laten meewerken ten goede - maar wat een zware weg! Door dat bijzondere werk kan Hij ons roepen, rechtvaardigen en tenslotte verheerlijken. Dat laatste staat al in de voltooid tijd - we hebben onze plaats in de hemelse heerlijkheid al ontvangen *in Hem* (vgl. Ef.1:3vv).

Zeker van Gods liefde

Paulus verwondert zich zeer over Gods bijzondere plannen en hoezeer wij daarin zijn opgenomen. Vers 31 is (samen met vers 33) een echo van vers 1, maar lading en inhoud zijn onderweg nog toegenomen: in verleden, heden en toekomst zijn wij in Gods liefdevolle handen. *God is voor ons* - een betere bondgenoot, ja advocaat bestaat er niet!

Wie zal een kostbare Chinese vaas niet voorzichtig behande-

len? De waarde daarvan valt in het niet bij wat er is betaald om ons vrij te kopen. Hij had zoveel voor ons over dat Hij ons *alles* wel wil geven - maar *met Hem*. Want de Vader heeft zijn Zoon wel *overgegeven* maar is Hem niet *kwijtgeraakt*. Alles wat Hij aan ons kan geven, ligt in de Zoon. Hij heeft de Zoon aan *ons* gegeven en *met Hem* geeft Hij vervolgens *alle dingen*. Inderdaad zijn we ongelooflijk rijk geworden ...

Er is absolute zekerheid van vrijspraak. God is rechter en Hij heeft alle juridische registers opengetrokken om ons te rechtvaardigen. Onze zaak is waterdicht want Christus Jezus is gestorven, opgestaan en zit aan Gods rechterhand. Als degene die in onze plaats wilde sterven zo'n hoge positie bekleedt, kunnen wij zeker van onze zaak zijn. Onze rechtvaardiging staat vast - niet op grond van iets wat wij hebben gedaan. We waren schuldig, maar het oordeel over onze zonden is al voltrokken.

En dan de geruststelling dat Jezus leeft, een machtige positie bekleedt en in de hemel voor ons bidt. Eerder al was er de geruststelling van de onuitsprekelijke verzuchtingen van de Geest (op aarde), nu blijkt dat we ook een machtige bondgenoot in de hemel hebben *die voor ons bidt*.

Meer dan overwinnaars

Wat er ook gebeurt: niets of niemand maakt ons los van de liefde van Christus. De verzen 35-39 zijn als het ware ingeklemd tussen de liefde *van* Christus (vs. 35) en de liefde van God *in* Christus (vs. 39), met daartussenin *Hem die ons heeft liefgehad* (vs. 37). Zijn liefde is niet alleen zichtbaar op het kruis, maar ook in zijn *dagelijkse zorg* voor ons. Allerlei moeilijke omstandigheden (die Hij ook heeft meegemaakt - zie vs. 17) veranderen daar niets aan. Een natuurlijke reactie van de mens is te denken dat vervolging, honger en gevaar betekenen dat we uit zijn gunst zijn gevallen. Het *wij zijn geacht als slachtschapen* lijkt bepaald niet op een bevoorrechte positie. Toch is lijden logisch: Hij werd vervolgd, dus wij ook; Hij moest lijden, wij dus ook.

In dit alles zijn we volgens vs. 37 *meer dan overwinnaars!* Omstandigheden verslaan ons niet. We zijn er niet alleen tegen bestand door Zijn kennelijke nabijheid, we kunnen het zelfs herkennen als een bijzonder bewijs van eer (zoals Hand.5:41 laat zien). En de eindoverwinning is aan Hem!

De laatste verzen verbreden het beeld van de moeilijkheden van vs. 35 naar alles en iedereen. Hier herkennen we wat Paulus in Fil.4:13 (*Ik vermag alle dingen in Hem die mij kracht geeft*) en daaromheen zegt (*in alle dingen ben ik ingewijd, in over-*

vloed en gebrek). Denk ook aan verleidingen, aan zorgen over materiële zaken en gezondheid (tegenwoordige dingen), hoe het onze kinderen zal vergaan (toekomstige dingen), aan onze relaties met familie, burens en medechristenen (enig ander schepsel): vul maar in! Bijzonder bemoedigend is de verzekering dat dat allemaal voor Gods liefde niet uitmaakt en dat ook geen enkele macht (aards of hemels of duivels) daartussen kan komen.

Conclusie

Dit hoofdstuk hadden we nodig na de wanhoopskreet in H 7. Er is geen veroordeling: God is voor ons! We zijn zeker van Gods liefde, zijn veilig in Zijn hand. De Geest van Chris-

tus woont in ons om ons een overwinningsleven te schenken - en Hij bidt voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. We zijn niet alleen kinderen van God, maar ook zonen. De schepping zucht, piept en kraakt - en dat voelen wij ook in ons lichaam. Daarom zien we met de hele schepping uit naar de verlossing van de vergankelijkheid. Maar ondertussen zijn we toch overwinnaars: we zijn rijk in Hem - wat er ook gebeurt! Ook als we (soms) falen, blijven we verzekerd van Zijn liefde en genade en mogen we met de roep 'Abba, Vader' Zijn hand grijpen!

